

ZAVRŠENI RESTAURATORSKI RADOVI NA SKULPTURI BOGORODICE S DJETETOM IZ ŽUPNE CRKVE SVETE MARIJE MAGDALENE IZ MUTVORANA

Skulptura posebne tehnike izrade

Restauraciju ovog vrijednog kipa financirali su Regija Veneto s 14.000 eura i Općina Marčana s 10.000 eura. Skulptura se nalazi na baroknom oltaru, preko puta oltara sv. Ivana Krstitelja

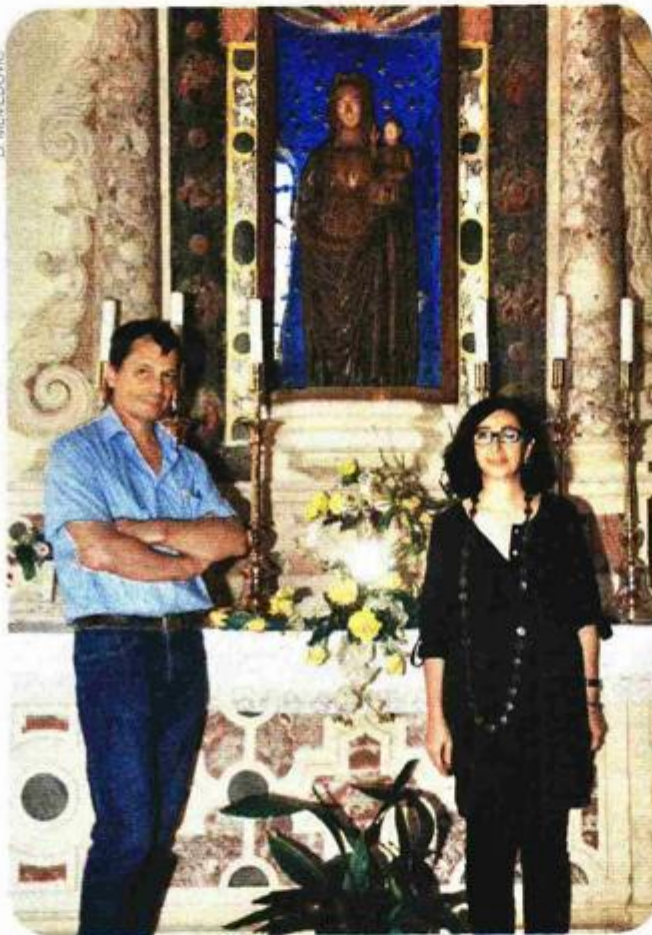
Prezentacija izvršenih restauratorskih radova na skulpturi Bogorodice s djetetom iz župne crkve svete Marije Magdalene održana je nedavno u toj mutvoranskoj crkvi, a projekt su predstavili restauratori Giovanna Menegazzi i Roberto Bergamaschi iz mjesta Mira pored Mestrea te konzervatori Konzervatorskog odjela u Puli i marčanski načelnik Marijan Kostešić.

Skulptura iz 15. stoljeća

Prema priči restauratora, proces restauracije, kao što to i obično biva, trajao je, uz nužne prekide, oko godinu i pol, jer je riječ o postupku koji zahtijeva razne faze i procese sanacije.

Riječ je o vrijednoj skulpturi iz 15. stoljeća te su bile potrebne razne kemijske analize i tretman kojime su uništene sve bakterije i insekti koji su je ugrožavali, tako da je samo čišćenje trajalo oko mjesec dana, kazali su Menegazzi i Bergamaschi.

Napomenimo da su restauraciju ovog vrijed-

Roberto Bergamaschi i Giovanna Menegazzi pred skulpturom Bogorodice s djetetom iz župne crkve svete Marije Magdalene

nog kipa financirali Regija Veneto s 14.000 i Općina Marčana s 10.000 eura. Skulptura se nalazi na baroknom oltaru, preko puta oltara sv. Ivana Krstitelja. Radi se o pokretnom inventaru crkve, skulptura se nosila tijekom procesije Majke Božje od Ružara, prve nedjelje u listopadu, i sigurno je tijekom neke od tih procesija oštećena.

Hrvatski restauratorski zavod - Služba za pokretnu baštinu već desetak godina se bavi restauraci-

jom ove crkve, koja se još od davnina spominje kao vrlo vrijedna. Pulski biskup Bottari još početkom 18. stoljeća opisuje da je ova mutvoranska nadžupna crkva imala orgulje, sakristiju, dolične oltare, zvonik iz XIII. stoljeća sa zvonima.

Vraćajući se na opis skulpture, treba reći da artefakt predstavlja posebnu tehniku izrade, koju je moguće smjestiti u kontekst skulptura oblika postignutog montažom elemenata;

u ovom slučaju je međutim posebno zanimljiv segmentni oblik drvenih elemenata (nalik na duge) od kojih skulptura izrađena.

Posebna tehnika izrade

Tijelo je, naime, izrađeno od desetak daski (komada drva) dugih oko 110 centimetara, s trapezoidnim presjekom (različitih omjera, prosječno oko 13x8 cm. Vertikalno sučeljene daske tvore polukružni oblik.

Kako je bilo rečeno prilikom prezentacije, prednji dio je izrezbaren, dok je u zadnjem dijelu ostala udubina, koja proizlazi iz postupka izrade. Naglašeno je i da su slojevi ljepljivi nepostojani, a vjerojatna je prisutnost čavala za pričvršćivanje, vidljivih u udubinama koje su danas prisutne na svim dodirnim površinama.

Što se tiče same konstrukcije, glava Djevice je izrađena od samostalnog komada drva (ukupne dužine oko 60 cm), koji se proteže i koji je fiksiran u udubini tijela s četiri duga kovana čavla, utisnuta sa zadnje strane, čije su glave dobro vidljive. Svako mjesto kontakta između dasaka pokriveno je platnom, koje je korišteno kao materijal za modeliranje. Premda nije napravljeno mikroskopsko prepoznavanje vrste drva, konzervatori ističu da se radi o listopadnom drvetu od kojega su korištena manja debla ili grane, promjera manjeg od 20 cm.

Što se tiče same izrade skulpture, kako su naglasili restauratori "nakon što je skulptura istesana u svim svojim dijelovima, u skladu sa zglobovima između drvenih blokova koji ju čine, zalijepljene su duge i tanke trake platna (*incamottatura*) da bi se osigurala površinska obrada. Kemijske i stratigrafske analize na slojevima boje otkrile su postojanje pripremnog sloja sačinjenog od dva prekrivena sloja, prvog od kalcijevog karbonata i ljepljivog životinjskog porijekla i drugog samo od gipsa. Razloge ozbiljnog stanja propadanja u kojem se nalazio artefakt treba tražiti u posebnoj tehnici izrade, mikroklimatskim uvjetima mjesta u kojem je skulptura čuvana, i u običaju nošenja skulpture obučene u skopcjene tkanine".

Tijekom restauracije provedeni su, dakle, prvi testovi uklanjanja prema za i u okviru stratigrafskih analiza, da bi se identificirale otopine pogodne za nadizanje slojeva koje treba ukloniti.

Najstariji predmet u crkvi je oltarna menza odnosno naopako okrenuti rimski nadgrobnni spomenik. Ova je crkva poznata i po glavnom oltaru Blažene Djevice Marije, renesansnom remek-djelu Paola Campsa, ondašnjeg majstora venecijanskog drvorezbarstva.

V. BEGIĆ